

LEV Københavns Kommunekreds

BESTYRELSEN

Formand, HB-medlem og medlem af Handicaprådet:

Steen Stavngaard, Monrads Allé 46, 2500 Valby
Tlf. 3066 6596 - E-mail: steen.stavngaard@gmail.com

Kasserer:

Eva Gjøre, Højmosevej 10, 2400 København NV
Tlf. 2682 7933 - E-mail: gjore@email.dk

Sekretær:

Birte Lynghøj, Ole Borchs Vej 18, 2500 Valby
Tlf. 2539 8033 - E-mail: lyngjens@outlook.com

Bestyrelsesmedlem, HB suppleant:

Gitte Svarre Larsen, Holmbladsvænge 1, 1. sal,
2300 København S
Tlf. 2074 2763 - E-mail: louisemalene@webspeed.dk

Webmaster:

Per Jonasson, Panumsvej 21, 2500 Valby
Tlf. 3645 4043 - E-mail: per@valby.eu

Bestyrelsesmedlem:

Annette-Marie Frimann Jensen, Hvedevej 32,
2700 Brønshøj, tlf. 2256 1137
E-mail: amfrimannjensen@gmail.com

Bestyrelsesmedlem:

Danielle Pröschild, Tonemestervej 3,
2400 København N
Tlf. 4013 7016 - E-mail: danielle@proschold.dk

Bestyrelsesmedlem:

Egon Pedersen, Emdrupvej 139, 2400 København NV
Tlf. 3969 3806
E-mail: slet@kantorparkennet.dk

Bestyrelsesmedlem:

Tommy Gjøre, Højmosevej 10, 2400 København NV
Tlf. 2712 1856 - E-mail: gjore@email.dk

Suppleant: Eva Fryklund, Egholmvej 76, 2720 Vanløse

Tlf. 2830 3919 - E-mail: evaovergaard@gmail.com

Redaktør: Birte Lynghøj, Ole Borchs Vej 18,
2500 Valby, tlf. 2539 8033
E-mail: lyngjens@outlook.com

Revisor: Jørn Jensen, Ole Borchs Vej 18, 2500 Valby
Tlf. 4091 9620, E-mail: jnjdsse3@gmail.com

INDHOLD

LEV Københavns Kommunekreds' bestyrelse.....	side	2
Lederen. Af Annette-Marie Frimann Jensen.....	side	5
Invitation til debataften	side	7
Breve til socialborgmesteren og alle medlemmer af Borgerrepræsentationen.....	side	9
Pårørendesamarbejdet til fest!	side	19
Når NemID ikke er nemt.....	side	21
Foredrag om tidlig kommunikation.....	side	23
Stort tillykke	side	27

ANNONCESALG

Rosengrenen ApS

Tlf. 86 95 15 66

Kl. 8.30-12.00 og 12.30-15.00

Mail: info@rosengrenen.dk

– hvortil alle spørgsmål
vedr. annoncer bedes rettet.

Sats og tryk: Intryk

Tlf. 70 21 10 00

www.intryk.dk

Udgivelsesplan

Her er der en oversigt over LEV Københavns udsendelser samt deadline for aflevering af stof.

Tag denne plan med i jeres planlægning, så skaffer I jer adgang med oplysning om arrangementer og lignende.

Redaktøren skal have dit bidrag senest

Blad nr. 2   20. marts 2019

Udgives: April

Blad nr. 3   24. juli 2019

Udgives: August

Blad nr. 4   9. oktober 2019

Udgives: November

ANNONCER 1

Godt nytår eller...?

Af Annette-Marie Frimann Jensen

Så er det nye år i gang, og vi ønsker et godt nytår til alle.

I LEV København kunne vi i december glæde os over, at de første studerende på Professionshøjskolen København færdiggjorde deres uddannelse i pårørende-samarbejde. Færdiggørelsen blev fejret på Sundby Væksthus med en flot og meget velsmagende middag tilberedt af Spisehuset. Socialborgmester Mia Nyegaard overrakte diplomerne. Borgercenterchef Lasse Steenland afsluttede aftenens mere formelle del med at lykønske de studerende, og han kunne glæde sig over – og det kan vi også! – at der i det nye år bliver oprettet to nye hold, og at interessen for uddannelsen har været meget stor.

Center for Selvstændige Boliger og Beskæftigelse (CSBB) har sammen med Venner af Captum udviklet et koncept, som hedder Hverdagsaktivisterne. Her får deltagerne uddannelse i at være frivillige i forskellige sammenhænge. Fx kunne Hverdagsaktivisterne stille op med mange frivillige til at hjælpe i Copenhagen Pride. Der er stor glæde både blandt aktivister og modtagere, og Hverdagsaktivisternes indsats blev værdsat, da de fik tildelt Københavns Kommunes Handicappris i 2018. Vi ønsker hjertelig tillykke.

Desværre kan vi ikke komme med en nyhed, som ville have glædet os meget. Nemlig at politikerne havde indset, at man er nødt til at tilføje bostederne i Køben-

havns Kommune flere penge. Det er ikke nok, at Borgercenter Handicap har fået flere penge til sagsbehandling, og at der bliver oprettet flere boliger. Vi har i vores blad og andre steder længe gjort opmærksom på helt uacceptable forhold på bostederne, og desværre blev vores bange anelser til virkelighed: Mennesker med udviklingshæmning kom igen i medierne. Ifølge pårørende og mindst én medarbejder, som nu er afskedit, har forholdene været så uacceptable på det nye bosted Arenahuset, at de pårørende har været nødt til at offentliggøre nogle af eksemplerne på omsorgssvigt på både Facebook og i BT.

I LEV København har vi igen og igen gjort opmærksom på, at der er for få ansatte til at varetage beboernes ve og vel, således at kommunen kan leve op til sine egne mål i handicappolitikken. Det er uforståeligt, at landets største kommune vil være bekendt at ligge nederst, hvad angår tildeling af midler til mennesker med handicap, når vi sammenligner os med de 5 andre store byer i Danmark. Vi synes, at grænsen for, hvad landets hovedstad kan tillade sig, er nået, og vi må konstatere, at hvis der ikke kommer mere respekt om både medarbejdere og beboere, så vil det ikke vare længe før en ny sag ruller.

Vi er tre-fire medlemmer af bestyrelsen, som har været med til at danne en gruppe, som vi kalder Synlighedsgruppen. Synlighedsgruppen prøver på ordentlig vis at få forvaltning og politikere i tale, og derfor er

Fortsættes side 7

ANNONCER 2

det meget trist og også tankevækkende, at politikere måske kun kan råbes op, hvis man går til medierne. I LEV København er vi umiddelbart imod denne strategi, men det kan blive nødvendigt. Derfor er vi også i denne synlighedsgruppe ved at indsamle materiale om de uacceptable forhold, der er på mange af kommunens bosteder.

Vi kan kun opfordre pårørende, beboere og medarbejdere til at henvende sig til Synlighedsgruppen, således at vi virkelig

kan dokumentere, at der simpelthen ikke er midler nok på kommunens bosteder for mennesker med udviklingshæmning – og at disse manglende midler ligeledes fører til, at det er svært at rekruttere personale til bosteder med de svageste borgere.

Det er på høje tid, at hele Borgerrepræsentationen – vores kommunalpolitikere – erkender de faretruende perspektiver og tager ansvar ved at tilføre bostederne flere midler hurtigst muligt.

Invitation til debataften!

LEV København vil i samarbejde med SUKA invitere til en debataften om, hvordan livet former sig for mennesker med udviklingshæmning på bostederne i København.

Vi har blandt andet bedt borgerrådgiver Johan Busse om at komme og fortælle om området, som han har et stort kendskab til og også om de opgaver, som borgerrådgiveren har i forhold til retssikkerhed og ordentlighed.

Arrangementet er planlagt til at finde sted *onsdag d. 13. marts 2019 kl. 19 i den store sal på LAVUK, Borgervænget 19 på Østerbro.* Husk at sætte kryds i kalenderen.

ANNONCER

ANNONCER 3

På foranledning af flere henvendelser fra pårørende til beboere i botilbuddet Arenahuse/ aflastningen Arenahuset sendte LEV København følgende bekymringsbrev til socialborgmester Mia Nyegaard.

Borgmesteren svarede hurtigt tilbage, og der blev straks aftalt et møde mellem Socialforvaltningen og LEV Københavns bestyrelse.

Bestyrelsen skrev:

"Bekymringsbrev fra LEV København vedr. bostedet Arenahuset

d. 26. 11. 2018

Kære Mia Nyegaard

Siden du har tiltrådt din borgmesterpost, har vi flere gange været i god dialog, og du er ikke i tvivl om, at LEV København er meget bekymret over de forhold, som mennesker med udviklingshæmning har i Københavns Kommune på grund af for få ressourcer.

Vi er nu nødt til at henvende os til dig igen, fordi vi med stor bekymring ser på de klager, som flere pårørende til beboere i Arenahuset har sendt til os.

Klager der bl.a. går på:

- at der mangler personale og ikke mindst bedre uddannet personale
- at der benyttes for meget uuddannet personale som vikarer
- at informationsniveauet til de pårørende er for lavt
- at ledelsen er usynlig
- at der forekommer vold imellem beboerne, hvilket er uacceptabelt og bør stoppes øjeblikkeligt
- at der er dygtigt personale, men at mange er søgt væk eller blevet sygemeldt pga. hårdt arbejdspress
- at aflastningstilbuddet ikke fungerer efter hensigten, og ikke tager hensyn til, hvilke behov de pårørende måtte have for aflastning. En familie med et handicappet barn har en presset hverdag, derfor er der behov for aflastning, så familien har tid til søskende og hinanden.

Vi er bekendt med, at der har været afholdt informationsmøde den 22.11.2018.

Vi anfægter ikke, at det kan være en stor opgave at starte et nyt bosted op, men det er en opgave, socialforvaltningen har prøvet tidligere, derfor burde man kunne bruge erfaringerne fra tidligere.

Vi forventer derfor at man ansætter en dygtig leder, som forstår at opretholde et højt informationsniveau og kvalificeret personale. En god dialog med de pårørende er en vigtig parameter. Dialog kan være vejen til gensidig respekt og tillid, begge dele synes at være tabt på gulvet i denne sag.

I LEV København mener vi, at de pårørende er en ressource, hvis man forstår at bruge den. Det er der tydeligvis brug for her.

Arenahuset er et bosted for mange beboere, som samtidig er blandt nogle af samfundets svageste, da de har brug for megen hjælp. Netop i opstartsfasen, kan der være brug for ekstra hænder for at få alle til at føle sig trygge og blive hørt. Det har tydeligvis også manglet her.

Vi beder derfor indtrængende om, at du og socialforvaltningen vil gå i aktiv dialog med de pårørende. At I vil lytte til deres budskaber, og at I vil sørge for at få en "ny start" med kvalificeret personale og tilføre bostedet de midler, der er brug for.

Vi ved, at der er mange bosteder, som kæmper med problemer der ligner dem, som man har på Arenagrunden, og vi frygter, at der kommer flere sager af denne art, hvis ikke bostederne får tilført flere midler.

Med venlig hilsen

På vegne af bestyrelsen LEV København
Danielle Präschoold"

ANNONCER 4

På bestyrelsesmødet i december besluttede LEV København at sende et julebrev til alle medlemmerne af Borgerrepræsentationen for at gøre opmærksom på forholdene på bostederne.

Bestyrelsen skrev:

"Kære medlem af Borgerrepræsentationen

LEV København vil med dette brev ønske dig en glædelig jul og et godt nytår.

Vi vil samtidig benytte lejligheden til at fortælle om nogle af de udfordringer, der har ramt vores område de seneste år.

Kommunen har for kort tid siden indviet et nyt bosted "Arenahuset" til voksne udviklingshæmmede borgere med mobilitetsnedsættelser og i nogle tilfælde også psykiatriske diagnoser. Desuden indgår der et aflastningstilbud i byggeriet.

Begge tilbud er kommet skidt fra start. I stedet for at kunne fejre, at man har bygget et nyt bosted til målgruppen, er man endt i pressen med ugentlige bulletiner om livsfarlige hændelser, og hvor skidt det står til i Arenahuset.

Listen over klager er lang og omfatter bl.a.:

- at der mangler personale og ikke mindst bedre uddannet personale
- at der benyttes for meget uddannet personale som vikarer
- at informationsniveauet til de pårørende er for lavt
- at ledelsen er usynlig
- at der forekommer vold imellem beboerne, hvilket er uacceptabelt og bør stoppes øjeblikkeligt
- at meget personale er søgt væk eller blevet sygemeldt pga. hårdt arbejdspress
- at aflastningstilbuddet ikke fungerer efter hensigten og ikke tager hensyn til, hvilke behov de pårørende måtte have for aflastning.

Var dette blot en enlig svale, så kunne man med rette mene, at det bare var dette ene bosted, der havde fået tildelt for få midler. Men sådan forholder det sig ikke. På mange bosteder i København er der problemer med personaleflugt og borgere, der ikke får den hjælp, de har brug for, utilsigtede hændelser til følge, hvor borgerne kommer til skade og udvikler selvskadende adfærd etc.

Mange borgere har ikke mere mulighed for at komme ud i weekenderne, fordi der ikke er nok uddannet personale på arbejde. Dette kan føre til konflikter og dårligt miljø for både medarbejdere og borgere. For meget uddannet personale og for mange vikarer med for lidt kendskab til borgerne kan ligeledes føre til meget uheldige situationer med fx skadestuebesøg til følge, således som det skete på et bosted, hvor en borger måtte en tur på skadestuen efter at være faldet ned ad en trappe, fordi der ikke var taget højde for, at borgeren tidligere på dagen havde været i fuld narkose.

Som det fremgik af budgetforhandlingerne i efteråret, mangler Borgercenter Handicap 20 millioner kr. for at kunne løfte de

ANNONCER 5

opgaver, centeret har. Det betyder, at der nødvendigvis bliver store besparelser, for budgettet skal jo overholdes. Det har naturligvis konsekvenser.

For udførerdelene, bostederne, betyder det, at det er nødvendigt at skære i lønkronerne, da disse er den største post på udførerdelens budget. De varme hænder på bostederne rammes altså specielt hårdt.

Her er man ovenikøbet igennem de sidste 10 år gentagne gange blevet udsat for nedskæringer, så alle de nemme besparelser er for længst gennemført. Når man skærer ned i dag, så betyder det reelt, at man fjerner personale, som er nødvendigt for at kunne opretholde et ordenligt fagligt niveau. Det betyder også, at serviceniveauet er langt under middel.

Andre kommuner som fx Aarhus har valgt at gå værdighedens vej og har sidste år tilført handicappområdet flere midler. Når man ser på 6-by sammenligningen af, hvor mange midler byerne bruger på handicappområdet, så ligger den rige by København helt i bunden. Vi undrer os over, hvorfor en kommune som København vælger at nedprioritere de svageste borgere i den grad.

Når man læser Københavns Kommunes Handicappolitik, ser den vældig flot ud med mange gode intentioner. Den blev vedtaget i marts 2018, samme måned som bostedet Arenahuset blev taget i brug. På side 9-10 står der "Mange borgere med handicap har en høj funktionsevne ..... Andre har et større behov for støtte i det daglige, hvorfor de måske bor på botilbud med støtte i forskelligt omfang døgnet rundt." Længere henne i teksten står: "For nogle vil der trods udvikling stadig være omfattende behov for hjælp. **For dem er det afgørende, at vi sikrer en værdig tilværelse med omsorg og støtte.**"

Det er fint med en god Handicappolitik, og den citeres da også i højtidelige sammenhænge, men så nytter det ikke, at man i realpolitik tilsyneladende arbejder med et budget og en nedskæringspolitik, der overfører mennesker med udviklingshæmning nærmere er **Uværdig**.

Kære politiker. Hjælp os med at give byens handicappede en værdig tilværelse.

For overhovedet at opretholde det nuværende niveau er det tvingende nødvendigt, at der afsættes minimum 20 mio. ekstra hvert år – ikke 20 mio. mindre.

Vær med til at kæmpe for, at botilbudsområdet får den årlige tilførsel på de 20 millioner kroner, de har brug for. Så kan der opretholdes et serviceniveau, hvor der lige akkurat er råd til de pædagoger, der er brug for på bostederne. Det bliver ikke luksus, men det vil gøre, at man ikke ender i pressen pga. dårlige forhold, og medarbejderflugten og sygemeldingerne kunne nedbringes.

Vi vil i al stilfærdighed også pege på FN's Handicapkonvention, som Danmark har tiltrådt, og som siger, at mennesker med handicap skal kompenseres, så de får et liv så tæt på det normale som muligt.

Med ønsket om et værdigt liv for vores handicappede pårørende i fremtiden ønsker vi dig en glædelig jul og et godt nytår.

Bestyrelsen i LEV København

Annette-Marie Frimann Jensen, Birte Lynghøj Jensen, Egon Pedersen,
Eva Gjøe, Danielle Pröschild, Gitte Svarre Larsen, Per Jonassen,
Steen Stavngaard og Tommy Gjøe"

Efterfølgende har vi blandt andre fået svar med tak fra socialborgmester Mia Nyegaard, fritids- og kulturborgmester Franciska Rosenkilde, teknik- og miljøborgmester Ninna Hedeager Olsen og medlem af Borgerrepræsentationen Finn Rudaizky.

ANNONCER 6

LEV København fik også et svar fra overborgmester Frank Jensen, der henviste til de mange midler, der er afsat til handicapområdet i 2019.

Overborgmesteren skrev d. 13. december:

"Kære LEV København

Tak for jeres julebrev og hilsen.

Det er ærgerligt at høre, at I ikke er tilfredse med indsatsen på vores botilbud i København. I skriver blandt andet, at I undrer jer over, at handicapområdet nedprioriteres i Københavns Kommune. Det billede kan jeg dog ikke genkende. Noget af det, jeg er rigtig glad for, vi fik gjort i 2018, var netop at afsætte store investeringer i budgettet for næste år på handicapområdet i Københavns Kommune. For eksempel har vi afsat over en kvart milliard til etablering og planlægning af i alt 183 flere botilbudspladser til mange forskellige målgrupper, og vi har yderligere planlagt en modernisering af 182 botilbudspladser. Jeg kan ikke huske, at vi har investeret så massivt i boliger til handicappede i min tid som overborgmester.

I budgettet fik vi også specifikt over 67 mio. kr. til at øge kvaliteten på handicapområdet til mere støtte og flere sagsbehandlere. Og i foråret fik vi permanent afsat flere penge til blandt andet handicapområdet via den såkaldte demografiregulering.

Vi er ikke færdige med at investere i området. Men årets budget er for mig at se et vigtigt skridt i den rigtige retning for at få styrket indsatsen for borgere med handicap i København.

I skriver også om problemer med forholdene på det nye botilbud Arenahuset. Jeg kan forstå, at I har taget kontakt til socialborgmester Mia Nyegaard om forholdene, og jeg vil opfordre jer til at fortsætte dialogen med socialborgmesteren. Jeg ved, at Socialdemokratiets ordfører i Socialudvalget også er meget opmærksom på sagen og vil tage den op i udvalget. Jeg håber, at det lykkes at finde en god løsning på de udfordringer, I oplever.

Sidst vil jeg ønske en god jul og et godt nytår til jer og jeres også.

Venlig hilsen
Frank Jensen"

ANNONCER 7

LEV Københavns bestyrelse har d. 17. december 2018 sendt et svar tilbage til overborgmesteren for at præcisere, at det er serviceniveauet, der er for lavt med alvorlige konsekvenser for borgerne og de ansatte på bostederne.

Bestyrelsen skrev:

"Kære Frank Jensen

Tak for dit svar på vores julebrev.

Vi har dog et behov for at præcisere et par punkter. Det er korrekt, at der er afsat store investeringer i budgettet til handicapområdet, og at der er afsat midler til etablering og modernisering af botilbudspladser. Det er også korrekt, at der er afsat midler til mere støtte og flere sagsbehandlere, og at der permanent er blevet afsat flere midler til demografireguleringen.

Alle disse gode tiltag ændrer ikke på, at serviceniveauet er lavt. Den socialfaglige service mangler. Vi kan dokumentere, at der blevet taget et tocifret millionbeløb fra området de senere år. Vi er ikke urimelige i vores bøn om flere midler. Det er et stort problem og meget mærkbart, når der år efter år er blevet taget midler fra området.

Det handler om de hænder, vi behøver. Der er reelt blevet sparet så meget på servicen, at den er blevet så ringe, at det har betydning for borgernes hverdag. Der er ikke personale nok til:

- At borgerne kan blive hjulpet ud af deres senge, hvis de ikke kan klare at komme op ved egen hjælp
- At de kan få hjælp til personlig pleje i enerum af en pædagog. Af og til står en anden beboer, som også har brug for hjælp, og som ikke kan lades alene, og ser på, når en anden beboer skal have personlig pleje.
- At bemanningen er så lav, at beboerne ikke kan komme ud af huset.
- At der er skåret ned på vikarbudgettet i en sådan grad, at der ofte kun er en pædagog til stede til at hjælpe fx 8 beboere.

Det anser vi for at være reelle problemer, og på ingen måde et værdigt liv, for de beboere det går ud over. Derfor beder vi om 20 millioner ekstra til området for at kunne opretholde et nogenlunde serviceniveau. Læs blot den seneste indkaldelse til socialudvalgsmøde, her fremgår det med al tydelighed, hvor meget servicen skal reduceres, for at kunne leve op til det vedtagne budget.

Med venlig hilsen

Annette-Marie Frimann Jensen,

Birte Lynghøj Jensen, Egon Pedersen, Eva Gjøe,

Danielle Pröschild, Gitte Svarre Larsen, Per Jonassen,

Steen Stavngaard og Tommy Gjøe"

ANNONCER 8

Pårørendesamarbejdet til fest!

Af Birte Lynghøj

Et flot syn mødte gæsterne i den store sal på Sundby Væksthus om aftenen d. 10. december. Der var dækket op til festaften med blændende hvide duge og sølvskinnende lystager. På denne decemberaften fejrede pårørende og medarbejdere hinanden og Borgercenter Handicaps vellykkede projekt om pårørendesamarbejde. Med på aftenen var også socialborgmester Mia Nyegaard og borgercenterchef Lasse Steenland samt de nyuddannede medarbejdere i pårørendesamarbejde på Professionsskolen i København. Uddannelsen er en del af det samarbejdsprojekt, der havde sin spæde begyndelse tilbage i 2016, og som siden blandt andet har resulteret i tre forskellige arbejdsgrupper med emnerne: uddannelse, synlighed og pårørende som en aktiv del af tilbuddene. (Se blad nr. 2 og 3 2018).

På billedet 1 ses socialborgmester Mia Nyegaard, der overrækker diplomerne til de nyuddannede medarbejdere i pårørendesamarbejdet.

Arbejdsgruppen "Pårørende som en aktiv del af botilbuddet" kunne på aftenen med glæde præsentere to kortfilm, som gruppen havde produceret sammen med Medieskolen Juno. Den ene film hedder "Pårørende som aktiv del af botilbuddet", den anden film består af: "Uformelle kaffemøder" og "Forældrefortællinger". Arbejdsgruppen håber meget på, at filmene vil blive vist i fx centerråd, pårørenderåd, skolebestyrelser eller

andre relevante sammenhænge. Hvis det ønskes, vil vi gerne komme ud at præsentere filmene for at indgå i en dialog mellem medarbejdere og pårørende.

Filmene kan hentes fra nettet i nær fremtid, kontakt indtil videre Gert Thomsen på w399@kk.dk

På billedet 2 ses de nyuddannede medarbejdere sammen med deres lærere og pårørende, som også har undervist på uddannelsen.

Der er mere arbejde, der skal gøres, både i de eksisterende grupper og i nydannede grupper, og aftenen lagde da også op til, at gæsterne gav deres bud på, hvad retningen frem over skulle være, og hvilke nye emner, der kunne tænkes. Disse tanker blev noteret i løbet af aftenen og vil efterfølgende være udgangspunkt for det fortsatte arbejde.

Borgercenterchef Lasse Steenland gav fremtiden et par ord med på vejen. Det overordnede projekt "Pårørendesamarbejde" fortsætter med de nye idéer og forslag, der kommer frem. Borgercenterchefen kunne også fortælle, at der er så stor interesse for uddannelsen blandt medarbejderne, at der allerede nu er planlagt to moduler mere i 2019.

Festen sluttede således med budskabet om, at pårørende skal ses som en vigtig ressource og ligeværdig samarbejdspartner.

ANNONCER 9

Når NemID ikke er nemt

Manglende NemID for københavnske borgere med udviklingshæmning.

Af Jørn Jensen

Min datter bor i et bofællesskab i Københavns Kommune sammen med 5 andre beboere. De har alle Downs, og ingen af dem er i stand til selvstændigt at håndtere deres egen økonomi. Deres forståelse for tal og penge rækker til datoer (for nogle) og mindre beløb, som betales for kaffe og vand. Ingen af beboerne er under nogen form for værgemål. Deres økonomi styres af beboeren i samarbejde med personale og pårørende i henhold til en af kommunen godkendt administrationsaftale.

På grund af beboernes manglende forståelse for tal og økonomi er det bestemt, at de ikke skal have NemID, og det er også tvivlsomt, om nogen af dem vil være i stand til at håndtere NemID selvstændigt med krav om adgangskode og tabelopslag i pin-kode oversigt (kort med talkoder). NemID er desuden baseret på digital kommunikation via computer, hvilket også er uoverskueligt for beboerne. De er således også undtaget fra digital post. Det er desuden ikke tilladt at have NemID og lade en anden person bruge adgang og nøgler.

Det danske samfund er i dag i høj grad baseret på digital kommunikation, og vi oplever hele tiden nye områder, hvor der kræves NemID for ekspedition via computeren. Vi oplever den manglende tilgang til NemID for vore pårørende som problematisk på følgende områder:

1. Kommunikation og håndtering af forretninger gennem banken.
2. Kommunikation med skattevæsenet.
3. Anvendelsen af portalen sundhed.dk

4. Digital ansøgning til Københavns Kommune om hjælpemidler.

Samfundets løsning for dem, der ikke selv kan håndtere NemID, er, at man kan skrive breve eller møde personligt op i bank eller Borgerservice. Dette er vanskeligt foreneligt med de reducerede ressourcer til ledsagelse, som kommunen stiller til rådighed, samtidig bliver der jo også færre og færre bankfilialer, der kan håndtere kontanter og levere personlig service. Vi har selv prøvet Borgerservice for kontakt til skat; men blev henvist til at skaffe en tast selv-kode som beskrevet nedenfor.

Vi har i vores familie efter aftale med vores datter fundet følgende løsninger, så vi er i stand til at hjælpe hende (og personalet) på bedste måde.

Bankforretninger

Kommunen og banken anbefaler, at regninger så vidt muligt betales over betalings-service. For at kunne betale andre girokort og håndtere bankkonti har vores datter givet en pårørendefuldmagt til disposition over kontoen. Det kræver et møde med banken; men vi kunne gennemføre det ved

Fortsættes side 22

bare at møde op sammen med vores datter i den filial hvor hun har konto. Her skal man så huske at få oprettet adgang til netbank – det er jo her lettelserne findes; men underligt nok glemte to banker denne vigtige detalje ved mødet. Heldigvis kunne det klares telefonisk, da vi opdagede forglemselsen et par dage senere. Når aftalerne er på plads, og der er adgang til netbank, kan den pårørende logge på netbanken for borgeren med den pårørendes NemID og udføre de ønskede bankforretninger. Efterfølgende vil man i kontobevægelserne kunne se, hvem det er, der har gennemført transaktionerne.

Skattevæsenet

Det meste kommunikation med skattevæsenet foregår automatisk, men vi har haft brug for at indberette ekstra fradrag som for eksempel servicefradrag for vores datter (de betaler selv en del af rengøringen, som er fradragsberettiget servicefradrag). For at få adgang til selvangivelse og andre skattepapirer digitalt kan man gå ind på hjemmesiden www.skat.dk og bestille en tast-selv-kode til borgerens cpr-nummer. Dette kræver ikke login eller anvendelse af NemID. Efter en uges tid modtager borgeren pr. alm. post et brev med en tast-selv-kode fra Skat. Denne kode er personlig, men det er ikke ulovligt at dele den med en pårørende.

Hvis man vil gøre det ekstra sikkert kan man sammen med borgeren logge på skat med den fremsendte tast-selv-kode. Her kan man under "Profil" vælge "Giv adgang til rådgivere eller andre". Dernæst skal man oplyse cpr-nummer på den, der skal have adgang, og sluttelig skal man vælge, hvad denne person skal have adgang til. Man kan for eksempel indskrænke adgangen til at indberette fradrag, og det er jo på

dette område vi indtil videre har et behov. Herefter kan den pårørende logge på med sit eget NemID (log på med autorisation).

Portalen sundhed.dk

sundhed.dk indeholder den enkeltes oplysninger om læge, medicin, undersøgelser og hospitalsbehandlinger. Ved at logge på siden <https://www.sundhed.dk/borger/minside/mine-registreringer/fuldmagt/> kan en pårørende bede om adgang til borgerens data på sundhed.dk. Når den pårørende har valgt, hvilke områder der ønskes adgang til, bliver der sendt et brev med alm. post til borgeren fra Digitaliseringsstyrelsen, hvor det forklares, at denne person ønsker adgang til disse sundhedsdata. Borgeren kan nu give fuldmagt ved at underskrive brevet og returnere det til Digitaliseringsstyrelsen. Efter nogen tid gives fuldmagten – gældende for 3 år – til den person, der har søgt.

Ansøgning om hjælpemidler

Ansøgning om hjælpemidler fra Borgercenter Handicap (BCH) København kan kun indsendes digitalt. Den pårørende logger på med egen NemID og vælger at ansøge på vegne af en anden person, (man skal kun vælge søn/datter, hvis denne er under 18 år). Sammen med ansøgningen skal der indsendes en fuldmagt fra borgeren. Fuldmagten kan udskrives fra den side, hvor hjælpemiddelansøgningen findes. Fuldmagten skal underskrives af borgeren, scannes (evt. fotograferes) og vedhæftes den digitale ansøgning. Herefter kommunikerer BCH ved at sende breve og bevilling pr. alm. post til borgeren. Den indsendte fuldmagt kan bruges flere gange, så næste gang der søges, skal der sættes hak ved BCH har fuldmagt.

Tidlig kommunikation og samspil

i Foreningen For Brugere af Kommunikationshjælpemidler

FFBK – Foreningen For Brugere af Kommunikationshjælpemidler – henvender sig landsdækkende til mennesker med talevanskeligheder, pårørende, fagprofessionelle fra landets specialtilbud, personale fra bosteder, opholdssteder med flere. Foreningen danner netværk og holder møder i form af fx foredrag og workshops.

Af Annette-Marie Frimann Jensen,
Tommy Gjøe og Eva Gjøe

Tirsdag den 2. oktober afholdt Foreningen For Brugere af Kommunikationshjælpemidler – også kaldet FFBK et Netværks- og inspirationsmøde om tidlig kommunikation og samspil på Kommunikationscenteret i Hellerup.

Tre fra LEVs bestyrelse deltog, og vi blev orienteret på overbevisende måde af to engagerede fagpersoner. Vivi Andersen som er cand. psyk. pæd. og høre- og talepædagog Helle Jensen. Vivi Andersen har været leder på Geelsgaardskolens afdeling for børn med blindhed og døvhed, og Helle Jensen, som er kommunikationsvejleder, er ansat på Geelsgaardskolen.

Formålet med aftenen var at fortælle om taktil kommunikation med børn og unge med multiple funktionsnedsættelser. Foredragsholderne fortalte om deres erfaringer i forhold til alternativ og supplerende kommunikation med børn og unge, der har krav på en ekstraordinær indsats fra deres omverden i form af kommunikative

muligheder og redskaber. "Alternativ og supplerende kommunikation" er det nutidige begreb for det tidligere mere brugte begreb Totalkommunikation.

Aftenen handlede om det tidlige sociale samspil med børn og unge med svære kommunikative funktionsnedsættelser, og om hvordan den sproglige udvikling blandt andet kan støttes ved brug af taktil kommunikation, samspil og samhandlinger.

Foredragsholderne kom med nogle interessante definitioner og forklaringer på begreber, som der arbejdes med i en verden, hvor børnene/brugerne ikke har noget talesprog. Hvordan forklares egentlig et taktilt samspil? Dette blev illustreret meget overbevisende med nogle videoklip med optagelser af et barn og en lærer. Det er utroligt, hvad fysiske/taktile handlinger betyder for forståelsen af omverdenen og samtaler om disse. Og hvad med de konventionelle tegn? Også disse blev nævnt. Det blev altså understreget, hvor vigtigt det er, at der bliver skabt nogle fællesoplevelser, som der kan samtales om.

Fortsættes side 25

ANNONCER 10

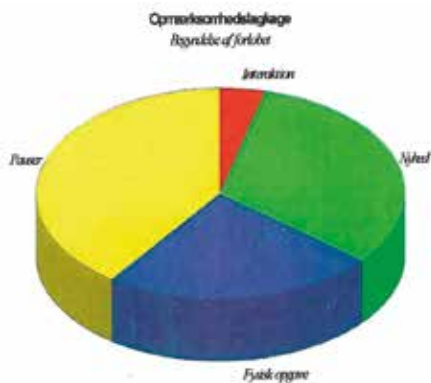

Totalkommunikation blev defineret således på Center for Totalkommunikation i 1990: *Total kommunikation er ikke en metode med en holdning til det at kommunikere med andre mennesker, det er en filosofi om kommunikation, hvor alle til rådighed stående kommunikationsformer, metoder og hjælpemidler tages i anvendelse for at sikre forståelsen imellem samtalepartnere.*

Det var imponerende, hvor mange forskellige midler der blev opremsat for at vise, at det netop er ALLE mulige "kneb" der gælder, når der skal kommunikeres, når det drejer sig om mennesker, der hovedsagelig benytter sig af de tidlige sproglige strukturer for kommunikation. Man er altså nødt til at bruge alle former. Bare som eksempel: smil, håndalfabet, mundaflæsning, blik, billeder, pegning, tegnsprog og hjemmelavede tegn.

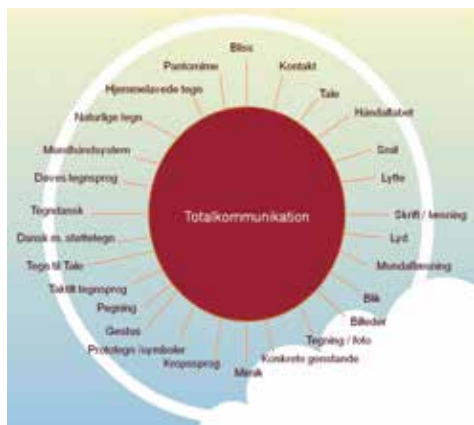
Foredragsholderne understregede, at det er meget vigtigt med tid og ro til at kommunikere. Det tager tid at lære hinandens tegn/kommunikationsformer at kende. Hvis tingene går for hurtigt, er der stor risiko for, at barnet "står af". Pauserne i kommunikationen er altså lige så vigtige som det, der bliver talt og vist. Ligeledes er det af stor vigtighed, at barnets forskellige

udtryksformer og måder bliver afstemt imellem lærere/pædagoger og forældre/pårørende. Der blev vist en meget interessant opmærksomhedslagkage.

Aftenen var meget inspirerende, og som pårørende blev man glad for, at nogen kan formidle så meget med kommunikation, men det var og er også lidt trist at tænke på alle de voksne mennesker med udviklingshæmning, som ikke får vedligeholdt deres kommunikationsevner og -metoder, fordi der slet ikke er tid og kompetencer på mange bosteder til at vedligeholde det sprog, som den enkelte nu har.

Vi vil tillade os at reklamere vældigt for denne forening, og hvis man ønsker at melde sig ind i FFBK eller vide mere om foreningen, kan man gøre dette på foreningens hjemmeside www.ffbk.dk, eller på facebooksiden, der har URL adresse: www.facebook.com/groups/1187090114648019/

Geelsgaardskolen skriver om sig selv: *Vi er Region Hovedstadens landsdelsdækkende specialskole primært for folkeskoleelever med forskelligartede funktionsnedsættelser af fysisk, psykisk og sansemæssig karakter. Vi drives af Den Sociale Virksomhed (læs mere om "Rammer og Retning 2016-2018), som er en virksomhed i Region Hovedstaden.*

ANNONCER 11

På billedet ses de glade prismodtagere sammen med Socialborgmester Mia Nyegaard og medlem af Handicaprådet, Steen Stavngaard.

STORT TILLYKKE

Hverdagsaktivisterne blev hædret med Københavns Kommunes Handicappris 2018. Prisen blev uddelt 3. december på FNs Internationale Handicapdag af LEV Københavns formand Steen Stavngaard, som er medlem af Handicaprådet. Ved prisoverrækelsen deltog også socialborgmester Mia

Nyegaard og socialdirektør Nina Eg Hansen. Hverdagsaktivisterne er frivillige udviklingshæmmede, der hjælper med løsning af opgaver på lige fod med andre frivillige. Hverdagsaktivisterne er startet i 2018 som et projekt under CSBB og Venner af Captum.

ANNONCER

ANNONCER 12